

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani
(judecător Liudmila Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Nelea Budăi, Ion Muruianu, Valeriu Efros)

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența
Președintele ședinței
Judecători

Tatiana Vieru
Iuliana Oprea
Dumitru Visternicean
Victor Burduh
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Ritlabs" către Serviciul Fiscal de Stat privind nesoluționarea în termen legal al cererii, obligarea aprobării calcului dobânzii, obligarea achitării dobânzii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău, menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 09 august 2017,

c o n s t a t ă:

La data de 16 iunie 2016, SRL "Ritlabs" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat (în prezent Serviciul Fiscal de Stat), prin care a solicitat obligarea organului fiscal să înlăture încălcările comise și să emită o soluție pe marginea cererii nr. 2025 din 29 martie 2016 privind achitarea dobânzii pentru încălcarea termenului de restituire TVA, obligarea la verificarea și aprobarea calculului dobânzii nr.2025 din 29 martie 2016, pentru încălcarea termenului de restituire a TVA în sumă de 1754616 lei, pentru perioada 24 mai 2013 – 12 martie 2016, precum și emiterea dispoziției de plată trezorerială, care prevede plata dobânzii (f.d. 2-4).

În motivarea acțiunii înaintate a indicat că, la 24 mai 2013, SRL "Ritlabs" a depus la Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cerere de restituire a TVA în sumă de 2 490 000 lei, aferentă livrărilor impozabile cu TVA la cota zero în perioada mai 2007 - februarie 2013.

La 12 martie 2016 SRL "Ritlabs" a primit la contul său bancar sumă de 1 754 616 lei, cu titlu de executare a cererii din 24 mai 2013. Astfel, Inspectoratul Fiscal de Stat, mun. Chișinău a satisfăcut cererea SRL "Ritlabs" parțial și cu întârziere de aproape 3 ani.

Termenul de 45 zile stabilit de lege pentru restituirea TVA, în baza cererii din 24 mai 2013 a expirat la 07 iulie 2013, astfel încât, autoritatea fiscală a încălcat termenul de restituire a TVA cu aproape 3 ani.

Susține că, pentru nerespectarea termenului legal de restituire a sumei TVA, legea fiscală stabilește sancțiuni.

Prin urmare, făcând trimitere la prevederile art. 176 alin. (3) Cod fiscal, reclamantul indică că, IFS Chișinău pentru încălcarea termenului de restituire a TVA de 45 zile, urmează să-i achite dobânda pentru perioada: de la 24 mai 2013 - data primirii cererii de restituire a TVA până la 12 martie 2016 - data când suma TVA, parțial a ajuns la contul bancar al contribuabilului, or, prevederile legii privind neaplicarea dobânzii pe perioada suspendării termenului de restituire a TVA, este irelevantă cazului în speță, deoarece SRL "Ritlabs" nu a fost învinuită de săvârșirea infracțiunii prin intermediul tranzacțiilor economice, care a condus la apariția dreptului la restituirea sumelor impozitelor și/sau taxelor și față de întreprindere a fost pornită urmărirea penală, în modul prevăzut de art.176 alin.(1) Cod fiscal.

Potrivit scrisorii nr. 22-2012030710-8909 din 30 septembrie 2015 a Procuraturii sect. Buiucani, mun. Chișinău, organul de drept a confirmat faptul că, SRL "Ritlabs" nu este învinuită de săvârșirea infracțiunii, în modul prevăzut de art. 176 alin. (1) Cod fiscal. De asemenea, certificatul de cazier judiciar, eliberat la 06 ianuarie 2014 de Ministerul Afacerilor Interne confirmă faptul că, SRL "Ritlabs" nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al RM, iar certificatul de cazier judiciar eliberat la 30 iunie 2015 de Ministerul Afacerilor Interne, de asemenea, confirmă faptul că SRL "Ritlabs" nu este înscrisă în Registrul informației criminalistice și criminologice al RM.

În continuare, reclamantul susține că pentru încălcarea termenului legal de restituire a TVA, IFS Chișinău are obligația legală de a achita în beneficiul SRL "Ritlabs" dobânda în mărime de 262522,55 lei.

În rezultatul admiterii de către autoritatea fiscală a încălcării termenului legal de restituire a sumelor TVA, la 28 martie 2016 SRL "Ritlabs" a depus în adresa IFS Chișinău, cererea nr. 2025 privind achitarea dobânzii prevăzută de lege, însoțită de calculul dobânzii.

Cu trimitere la normele legale prevăzute de art.176 alin. (1) și 175 alin. (3) Cod fiscal, indică că organul fiscal întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare în termen de până la 30 zile de la apariția circumstanțelor sau de la primirea cererii contribuabilului, astfel termenul stabilit de lege pentru examinarea și soluționarea cererii SRL "Ritlabs" din 28 martie 2016 privind achitarea dobânzii, a expirat la 28 aprilie 2016.

Tot în motivarea acțiunii înaintate, a invocat prevederile pct. 52 și 53 ale Regulamentului nr. 42 din 07 iulie 2004 privind stingerea obligației fiscale prin compensare la cererea contribuabilului, aprobat de Ministerul Finanțelor al RM, potrivit cărora, organul fiscal analizează documentele prezentate în vederea achitării dobânzii și în

cazul temeiniciei calculului prezentat, îl aprobă și în baza acestuia emite dispoziția de plată trezorerială, care prevede plata dobânzii.

Menționează că, la 03 mai 2016, SRL "Ritlabs" a depus cererea prealabilă nr. 2097, prin care a cerut executarea cererii nr. 2025 din 28 martie 2016, însă aceasta nu a fost soluționată până în prezent, fapt prin care s-a admis încălcarea termenului stabilit de art.176 alin. (3) Cod fiscal pentru restituirea TVA, cu aproape 3 ani; nu s-a soluționat în termen legal de 30 zile, nici cererea SRL "Ritlabs" privind achitarea dobânzii pentru încălcarea termenului de restituire a TVA, depusă conform art.176 alin.(3) Cod fiscal; s-a ignorat prevederile legii fiscale art.176 alin. (3) și nu s-a achitat în beneficiul SRL "Ritlabs" dobânzi în valoare de 262522,55 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 09 august 2017, acțiunea a fost admisă, s-a constatat nesoluționarea de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, în termenul legal a cererii SRL "Ritlabs" nr. 2025 din 29 martie 2016 privind achitarea dobânzii pentru încălcarea termenului de restituire a TVA, s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat să aprobe calculul dobânzii, conform cererii nr. 2025 din 29 martie 2016 pentru încălcarea termenului de restituire a TVA în sumă de 1 754 616 lei, pentru perioada 24 martie 2013 – 12 mai 2016 și s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat să achite SRL "Ritlabs" suma de 262 522,55 lei cu titlu de dobândă pentru încălcarea termenului de restituire a TVA, pentru perioada: 24 mai 2013 – 12 martie 2016 (f.d. 99,104-109).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 august 2017, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 09 august 2017, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe.

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 14 decembrie 2017, a respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău, cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 09 august 2017 (f.d. 164-176).

În motivarea soluțiilor sale, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, pentru activitatea efectuată, SRL "Ritlabs" a avut dreptul la restituirea TVA. Or, acest fapt nu a fost contestat de către organul fiscal, care la moment a restituit, în beneficiul SRL "Ritlabs", taxa pe valoarea adăugată aferentă activității vizate, în temeiul hotărârii judecătorești.

Reieșind din faptul că obiectul prezentei acțiuni constituie cererea privind achitarea dobânzii pentru nerestituirea TVA în termenul prevăzut de lege, instanțele judecătorești au notat că la caz, importanță comportă temeinicia întârzierii restituirii TVA în beneficiul contribuabilului SRL "Ritlabs" și temeiurile care au dus la nerestituirea în termen. Astfel, cererea privind restituirea TVA a fost înaintată de contribuabilul SRL "Ritlabs" la data de 24 mai 2013, iar restituirea efectivă a acesteia a avut loc la data de 12 martie 2016, în baza deciziei IFS pe mun. Chișinău cu privire la restituirea sumelor TVA din buget către SRL "Ritlabs" nr.16/01/T/85 din 17 februarie 2016, fapt confirmat prin copia ordinului de plată nr. 0500000555 din 13 martie 2016. Pe cale de consecință, instanțele judecătorești au constatat că restituirea TVA în beneficiul contribuabilului SRL "Ritlabs" a fost efectuată peste termenul prevăzut de lege.

Instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că Serviciul Fiscal de Stat în mod neîntemeiat a suspendat restituirea sumei TVA în beneficiul contribuabilului SRL "Ritlabs", iar drept urmare, pretenția reclamantului privind încasarea dobânzii de întârziere prevăzută de lege își găsește suportul de fapt și de drept și urmează a fi admisă.

Argumentul Serviciului Fiscal de Stat potrivit căruia, suspendarea termenului de restituire a TVA a fost impusă de efectuarea acțiunilor de investigații în privința fondatorului SRL "Ritlabs", instanțele judecătorești l-au reținut ca fiind neîntemeiat, deoarece legea prevede expres că termenul legal se suspendă doar în cazul în care învinutul de comiterea infracțiunii este contribuabilul și nu fondatorul acestuia. Or, relevanța ordonanțelor organului de urmărire penală la circumstanțele pricinii a fost examinată anterior de către instanța civilă, care prin hotărârea judecătorească irevocabilă din 17 octombrie 2014, a constatat lipsa temeiurilor pentru suspendarea termenului de restituire TVA.

La data de 22 februarie 2018, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de SRL "Ritlabs" ca neîntemeiată (f.d. 178-181).

În susținerea recursului, reprezentantul recurentului în cererea de recurs a indicat că decizia instanței de apel este pasibilă de casare, deoarece aceasta a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și normelor de drept procedural și anume a Codului Fiscal și a Codului de procedură civilă.

Recurentul consideră că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au luat în considerare faptul că Direcția Investigare a Fraudelor Departamentului de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne al RM prin scrisoarea nr.3/12/233 din 31 ianuarie 2013 a informat Serviciul fiscal de Stat despre faptul că persoana fizică Maxim Masiutin, directorul STL "Ritlabs" este învinuit de către fostul fondator de însușirea unei sume de bani provenite din prestarea serviciilor companiei SRL "Ritlabs".

De asemenea, recurentul a menționat că instanțele ierarhic inferioare la examinarea cauzei nu au luat în considerare faptul că hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 17 octombrie 2014, prin care s-a dispus restituirea TVA, a devenit definitivă și executorie prin Decizia Curții de Apel Chișinău la 25 februarie 2016, astfel pînă la această dată organul fiscal era îndreptățit să dispună suspendarea pe motivele invocate.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia

La 19 martie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 186).

La 20 aprilie 2018, intimatul SRL "Ritlabs", prin intermediul reprezentantului său, directorul Maxim Masiutin, a depus referință prin care și-a exprimat dezacordul cu recursul

declarat de Serviciul Fiscal de Stat, solicitând declararea recursului ca inadmisibil (f.d. 189).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2018, recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a fost considerat admisibil și numit spre examinare pentru data de 13 iunie 2018 (f.d. 191).

Potrivit art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de recurs a constatat că, la 24 mai 2013, SRL "Ritlabs", în conformitate cu art. 101 alin. (5) Cod fiscal, a adresat Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cerere de restituire a TVA, în sumă de 2490000,00 MDL, aferentă livrărilor impozabile cu TVA la cota zero, pentru perioada mai 2007 – februarie 2013 (f.d. 5).

Prin răspunsul Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 01-09/9-10-535 din 13 iunie 2013, contribuabilul SRL "Ritlabs" a fost informat despre suspendarea examinării cererii din 24 mai 2013, în legătură cu efectuarea acțiunilor de investigare de către organele de drept a tranzacțiilor economice efectuate de către SRL "Ritlabs".

Conform actului de control nr. 5-660088 din 19 iunie 2013, emis de IFS pe mun. Chișinău, în baza deciziei privind inițierea controlului fiscal nr.12450 din 10 iunie 2013, s-a efectuat un control fiscal prin metoda verificării totale la SRL "Ritlabs", pentru perioada 01 ianuarie 2007-30 aprilie 2013, în urma căruia s-a stabilit că, contribuabilul SRL "Ritlabs" are dreptul la trecerea în cont a TVA în sumă de 2506783 lei (f.d. 57-60).

Prin decizia IFS pe mun. Chișinău nr. 536 din 11 iulie 2013, emisă pe marginea contestației împotriva acțiunilor funcționarilor fiscali din cadrul IFS pe mun. Chișinău expuse în scrisoarea nr.01-09/9-f0-535 din 13 iunie 2013, s-a decis a fi considerată întemeiată contestația depusă de către contribuabil, precum și reluarea procedurii de restituire a sumelor TVA pentru perioadele fiscale L/05/2007-L/02/2013 la SRL "Ritlabs" (f.d.70).

Conform Deciziei IFS pe mun. Chișinău nr.13/01/T/615 din 22 octombrie 2013 cu privire la restituirea sumelor TVA din buget, s-a acceptat TVA spre restituire din buget pentru perioadele fiscale L/03/2013-L/08/2013 în sumă de 130 000 lei (f.d.61).

Conform deciziei IFS pe mun. Chișinău nr.14/01/T/2 din 02 ianuarie 2014 cu privire la restituirea sumelor TVA din buget, s-a acceptat TVA spre restituire din buget pentru perioada fiscală septembrie-octombrie 2013 în sumă de 180000 lei (f.d.62).

Prin decizia IFS pe mun. Chișinău cu privire la restituirea sumelor TVA din buget la nr.14/01/T/324 din 15 mai 2014, s-a decis de acceptat TVA spre restituire din buget pentru perioada fiscală noiembrie 2013 - martie 2014 în sumă de 200000 lei (f.d.63).

Totodată se mai constată că prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 octombrie 2014, s-a admis parțial cerințele SRL "Ritlabs" și s-a obligat IFS Chișinău să restituie TVA în sumă de 2490000 lei, conform cererii nr. 461 din 24 mai 2013 (f.d.71-74).

Hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 octombrie 2014 a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 (f.d.75-77), fiind respins apelul declarat de către IFS pe mun. Chișinău și decizia Curții Supreme de Justiție din 25 ianuarie 2017, prin care recursul declarat de Inspectoratul fiscal de Stat pe mun. Chișinău s-a considerat inadmisibil (f.d. 83).

Prin urmare, în conformitate cu decizia IFS pe mun. Chișinău cu privire la restituirea sumelor TVA din buget nr.16/01/T/85 din 17 februarie 2016, s-a acceptat TVA spre restituire din buget pentru perioada fiscală mai 2007 - februarie 2013 în sumă de 1754616 lei (f.d.64-65).

Iar potrivit ordinului de plată nr. 0500000555, la 12 martie 2016 pe contul SRL "Ritlabs" din contul Ministerului Finanțelor, Trezoreriei de Stat a fost transferată suma de 1754616,00 MDL, cu destinația plății – restituirea TVA conform deciziei IFS nr. 16-0i-T-85 din 17 februarie 2016 (f.d. 6).

Având în vedere că TVA a fost restituită cu încălcarea termenului de 45 de zile, prevăzut de art. 101 alin. (5) Cod Fiscal, SRL "Ritlabs", la 28 martie 2016, a mai adresat Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău o cerere cu numărul 2025, prin care a solicitat achitarea dobânzii în mărime de 262522,55 lei pentru încălcarea termenului de restituire a TVA (f.d. 10-11).

Deoarece organul fiscal nu a soluționat în termenul legal cererea depusă de SRL "Ritlabs" la 28 martie 2016, reclamantul-intimat la 03 mai 2016 a înaintat Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău cerere prealabilă, prin care a solicitat executarea cererii nr. 2025 din 28 martie 2016 (f.d. 12).

La 16 iunie 2016, în temeiul art. 16 al Legii contenciosului administrativ, SRL "Ritlabs" a înaintat acțiune în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău (în prezent Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău), prin care a solicitat obligarea organului fiscal de a soluționa cererea nr. 2025 din 28 martie 2016 cu privire la achitarea dobânzii pentru încălcarea termenului de restituire a TVA, precum și obligarea de a verifica și aproba calculul dobânzii, în sumă de 1754616,00 lei, pentru perioada 24 mai 2013 – 12 martie 2016, cu emiterea unei dispoziției de plată trezoreriale care prevede plata dobânzii (f.d. 2-4).

Instanța de fond, prin hotărârea din 09 august 2017, a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SRL "Ritlabs" împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actelor administrative, a constatat nesoluționarea de către Inspectoratul Fiscal de

Stat pe mun. Chișinău (în prezent Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău) în termenul legal a cererii SRL "Ritlabs" nr. 2015 din 29 martie 2016 privind achitarea dobânzii pentru încălcarea termenului de restituire a TVA. A obligat Serviciul Fiscal de Stat să aprobe calculul dobânzii, conform cererii nr. 2025 din 29 martie 2016 pentru încălcarea termenului de restituire a TVA în sumă de 1754616 lei, pentru perioada: 24 mai 2013 – 12 martie 2016. A obligat Serviciul Fiscal de Stat să achite SRL "Ritlabs" suma de 262522,55 lei cu titlu de dobândă pentru încălcarea termenului de restituire a TVA, pentru perioada: 24 mai 2013 – 12 martie 2016 (f.d. 104-109).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia sa din 14 decembrie 2017, a respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău și a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 09 august 2017 (f.d.164-176).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, în coroborare cu legislația relevantă cazului, conchide că instanțele ierarhic inferioare corect au ajuns la concluzia de a admite pretențiile reclamantului privind constatarea nesoluționării de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, în termenul legal, a cererii înaintate SRL "Ritlabs" nr. 2025 din 29 martie 2016 și obligarea Serviciului Fiscal de Stat de achita contribuabilului suma de 262522,55 lei cu titlu de dobândă pentru încălcarea termenului de restituire a TVA, pentru perioada: 24 mai 2013 – 12 martie 2016.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată și legală soluția sus-menționată, or, cu referire la constatarea nesoluționării în termenul legal a cererii înaintate organului fiscal, instanța de recurs menționează că potrivit art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin *nesoluționarea în termenul legal a unei cereri*, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Potrivit art. 3 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

În conformitate cu art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ adoptă una din următoarele hotărâri: admite acțiunea și anulează, în tot sau în parte, actul administrativ sau obligă pârâtul să emită actul administrativ cerut de reclamant ori să elibereze un certificat, o adeverință sau oricare alt înscris, ori să înlăture încălcările pe care le-a comis, precum și dispune adjudecarea în contul reclamantului a despăgubirilor pentru întârzierea executării hotărârii.

Prin urmare, stabilind cu certitudine existența relațiilor dintre părți, precum și neconformarea autorității publice la prevederile legale, instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de fond, menținută de către instanța de apel cu privire la

constatarea nesoluționării de către organul fiscal, în termenul legal, a cererii înaintate de către contribuabil.

În continuare, Colegiul consideră oportun de a reliefa prevederile art. 101 alin. (5) Cod Fiscal RM, care indică că dacă depășirea sumei TVA la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se scutește de TVA cu drept de deducere, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită TVA la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103 alin.(3) și ale art.125, în limitele cotei-standard a TVA, stabilite la art. 96 lit. a), sau cotei reduse a TVA, stabilite la art. 96 lit. b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se scutește de TVA cu drept de deducere. Restituirea TVA se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile.

Potrivit art. 19 din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoare adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01 februarie 2013 (în vigoare până la 22 decembrie 2016), restituirea TVA trecută în cont se efectuează în termen de 45 de zile din momentul depunerii cererii de restituire, 37 de zile din acest termen sunt destinate pentru efectuarea controlului și adoptarea deciziei de restituire, iar celelalte 8 zile - restituirii efective (transferul de bani).

În conformitate cu art.175 alin. (2) și (3) Cod Fiscal RM, compensarea se efectuează la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat sau la cererea contribuabilului dacă legislația fiscală nu prevede altfel. În termen de până la 30 de zile de la apariția circumstanțelor respective sau de la primirea cererii contribuabilului, Serviciul Fiscal de Stat întocmește documentul de plată și îl transmite Trezoreriei de Stat spre executare, în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.

Art. 176 alin. (1) Cod Fiscal RM, stabilește că, cu excepția cazurilor când legislația fiscală prevede altfel, restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului se face în modul și în termenele stabilite la art.175 numai dacă acesta nu are restanțe. Termenul specificat la art.175 se suspendă în cazul în care contribuabilul care solicită restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației, urmează a fi restituită este învinuit de săvârșirea unei infracțiuni prin intermediul tranzacțiilor economice care a condus la apariția dreptului la restituirea sumelor impozitelor și/sau taxelor și față de el a fost pornită urmărirea penală până la încetarea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală, pronunțarea unei sentințe de achitare definitive sau a unei sentințe definitive de încetare a procesului penal față de contribuabilul respectiv.

Art. 176 alin. (3) Cod Fiscal, prevede expres că, dacă suma plătită în plus și suma care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită nu au fost restituite în termen de 45 de zile de la data primirii cererii de către Serviciul Fiscal de Stat sau în alt termen prevăzut de legislația fiscală, contribuabilului i se plătește o dobândă, calculată în funcție de rata de bază (rotunjită până la următorul procent întreg), stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt, pentru perioada cuprinsă între data primirii cererii și

data compensării de către Trezoreria de Stat. Pe perioadă suspendării termenului în conformitate cu alin.(1), dobândă nu se calculează.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele de fapt ale cauzei și înscrisurile administrate, Colegiul lărgit consideră că prima instanță corect a admis pretenția reclamantului privind obligarea Serviciul Fiscal de Stat de a achita contribuabilului SRL "Ritlabs" suma de 262522,55 lei cu titlu de dobândă pentru încălcarea termenului de restituire a TVA, pentru perioada: 24 mai 2013 – 12 martie 2016. Or, la caz s-a stabilit cu certitudine că reclamantul, în temeiul art. 176 alin. (3) Cod Fiscal, era în drept să solicite organului fiscal dobânda pentru încălcarea termenului de restituire a TVA.

În susținerea poziției sale, instanța de recurs remarcă că SRL "Ritlabs" a depus cerere de restituire a TVA la data de 24 mai 2013, iar potrivit ordinului de plată nr. 0500000555, suma de 1754616,00 MDL cu destinația restituirea TVA, a fost transferată de către Ministerului Finanțelor pe contul contribuabilului SRL "Ritlabs", abia la 12 martie 2016.

Astfel, la caz se constată că restituirea TVA în beneficiul contribuabilului SRL "Ritlabs" a fost efectuată peste termenul prevăzut de legislația fiscală, cu întârziere de 1023 de zile și în astfel de condiții, în conformitate cu art. 176 alin. (3), (4) Cod Fiscal, organul fiscal era obligat să aprobe calculul dobânzii de întârziere și respectiv să calculeze dobânda pentru încălcarea termenului de restituire a TVA.

În același context, instanța de recurs respinge alegațiile recurentului potrivit cărora suspendarea termenului de restituire a TVA a fost impusă de efectuarea acțiunilor de investigații în privința fondatorului SRL "Ritlabs", or, aceste alegații sunt neîntemeiate având în vedere că legea prevede expres că termenul legal se suspendă doar în cazul în care învinuit de comiterea infracțiunii este contribuabilul și nu fondatorul acestuia.

La caz se atestă faptul că de către organul fiscal nu au fost prezentate careva probe din care să rezulte că contribuabilul a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea unor infracțiuni economice, care au condus la apariția dreptului la restituirea TVA și care ar putea suspenda restituirea TVA. Iar, din răspunsul Procuraturii sect. Buiucani, mun. Chișinău din 30 septembrie 2015, rezultă că SRL "Ritlabs" nu este învinuită în cauza penală nr.2012030710 de săvârșirea unei infracțiuni prin intermediul tranzacțiilor economice care au condus la apariția dreptului la restituirea sumelor TVA din buget.

De altfel, suspendarea se face în baza unei decizii motivate a organului fiscal în care se indică, numărul cauzei penale, numele contribuabilului, numele procurorului care l-a învinuit pe contribuabil prin ordonanța, data emiterii acestei ordonanțe, enumerarea tranzacțiilor economice care au condus la apariția dreptului la restituirea TVA, legătură causală dintre aceste tranzacții și apariția dreptului la restituire TVA. Decizia organului fiscal de suspendare a procedurii de restituire se aduce la cunoștința contribuabilului sub semnătura, însă la caz organul fiscal nu a emis o asemenea decizie, fapt care vine în contradicțiile cu prevederile art. 11 alin (1) Cod Fiscal RM, potrivit cărora apărarea drepturilor și intereselor contribuabilului se face pe cale judiciară sau pe alte căi prevăzute de prezentul cod și de alte acte ale legislației. Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs remarcă, că prin Decizia Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 536 din 11 iulie 2013, însăși organul fiscal recunoaște

că prin scrisoarea nr. 01-09/9-10-35 din 13 iunie 2013, Direcția Control Fiscal a suspendat cererea SRL "Ritlabs" privind restituirea TVA în sumă de 2490000 lei, însă reieșind din faptul că Serviciul Fiscal nu dispune de careva documente ce ar confirma pornirea urmării penale față de SRL "Ritlabs", în scopul aplicării corecte a legislației fiscale, a decis a relua procedura de restituire a sumelor TVA pentru perioada fiscală L/05/2007 – L/02/2013 la SRL "Ritlabs" (f.d.70).

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat și argumentul adus de către recurent în susținerea cererii de recurs, potrivit căruia restituirea TVA a fost suspendată pe durata examinării cauzei civile înaintate la cererea de chemare în judecată SRL "Ritlabs" cu privire la restituirea TVA și termenul de 45 de zile urmează a fi calculat din data când Hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 17 octombrie 2014, or, și în acest sens instanța de recurs reiterează faptul că legea prevede expres că termenul legal se suspendă doar în cazurile prevăzute de legislația fiscală, cu emiterea unei decizii de suspendare, care este adusă la cunoștința contribuabilului, iar la caz o astfel de decizie nu a fost emisă de către autoritatea fiscală.

Prin urmare, temeiul invocat de către Serviciul Fiscal de Stat pentru argumentarea suspendării restituirii TVA în beneficiul contribuabilului nu își găsește confirmare, nu are suport legal, fapt ce conduce la concluzia că organul fiscal neîntemeiat a suspendat restituirea TVA peste termenul prevăzut de lege, astfel admițând încălcarea dreptului legal al contribuabilului la restituirea din bugetul de stat a TVA.

Prin prisma celor elucidate și constatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că Serviciului Fiscal de Stat neîntemeiat a reținut restituirea sumei TVA în beneficiul contribuabil SRL "Ritlabs", iar ca consecință, pretenția reclamantului-intimat privind încasarea dobânzii de întârziere prevăzută de lege își găsește suportul de fapt și de drept, aceasta în mod just fiind admisă de către instanța de fond și menținută de către instanța de apel.

Ținând cont de faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 prin care a fost respins apelul declarat de Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău și a fost menținută hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 09 august 2017 este corectă, întemeiată și legală, fiind adoptată în limitele competenței sale, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău urmează a fi respins, iar decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 09 august 2017 menținute.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2017 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 09 august 2017, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Ritlabs” către Serviciul Fiscal de Stat privind nesoluționarea în termen legal al cererii, obligarea aprobării calculului dobânzii, obligarea achitării dobânzii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Iuliana Oprea

Dumitru Visternicean

Victor Burduh

Luiza Gafton